

Xalq so'zi

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023-yil 3-noyabr, № 234 (8577)

Juma

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skener qiling.

O'ZBEKISTON — FRANSIYA: QAT'IY ISHONCH VA AZALIY DO'STLIKKA ASOSLANGAN MUNOSABATLAR STRATEGIK SHERIKLIK DARAJASIDA DAVOM ETADI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning taklifiga binoan Fransiya Respublikasi Prezidenti Emmanuel Makron 1-2-noyabr kunlari rasmiy tashrif bilan mamlakatimizda bo'ldi.

O'zbekiston va Fransiya. Bu ikki mamlakatni bir necha ming kilometr masofa ajratib tursa-da, savdo-iqtisodi, madaniy aloqalar tarixi uzoq o'tmishga borib taqaladi. Xususan, sohibqiron Amir Temur Fransiya qiroli Sharl VI bilan maktub almashib, mamlakatlar o'tasidagi savdo-iqtisodi aloqalarini rivojlantirishga e'tibor qaratgan. Yevropaning boshqa davlatlariga qaraganda Fransiyada buyuk Sohibqiron va temuriylar haqida ko'plab ilmiy, badliy asarlар yaratilgan, buyuk jahongirning davlatchilik siyosati chuqur o'ganigan. Aynan ushbu yurda Sohibqiron sharafiga illor olindidan haykal ishlangan.

Fransiya mamlakatimiz mustaqilligini ham birinchingardan bo'lib, 1992-yil 3-yanvarda e'tirof etgan. Davlatlarimiz o'tasidagi diplomatik munosabatlari 1992-yil 1-martda o'matilgan bo'lib, 1992-yil iyunda Fransiyoning O'zbekistondagi elchixonasi, 1995-yil mart oyida esa O'zbekistonning Fransiyadagi elchixonasini faoliyat boshlagan.

Bugungi kunda O'zbekistonda Fransiya kapitali ishtiroyidagi 47 korxonalar, jumladan, to'liq Fransiya sarmoyasi asosidagi 17 korxona faoliyat ko'satmoqda. Joriy yil aprel oyida Toshkentda Fransiya Tadbirkorlar harakati — "MEDEF International" bilan hamkorlikda tashkil etilgan biznes forumida 35 dan ortiq Fransiya kompaniyalari vakillari ishtirot etdi.

Fransiya tarraqqiyot agentligi (AFD) bilan imzolangan 2023 — 2025-yillarda mo'ljalangan hamkorlik dasturi doirasida qizmati 1 milliard yevrodan ortiq loyihalarni amalga oshirish rejalashirtilgan.

Bugungi kunda Oliy Majlis Senati va Qonunchilik palatasida "O'zbekiston — Fransiya" do'stlik guruhlari faoliyat ko'satmoqda.

Keyingi yillarda jadob rivojlanib borayotgan O'zbekiston — Fransiya munosabatlari O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2021 va 2022-yillarda Fransiyaga amalga oshirgan rasmiy tashriflari muhim ahamiyatga ega bo'ldi.

Jumladan, otgan yil 22-novabr kuni Parijdag'i uchrashuv chog'ida ikki davlat rahbarlari o'zaro manfaati hamkorlikni yanada kengaytirish, munosabatlarni yusak darajadagi keng qamrovli sherlik ruhida rivojlantirishga kelishib olgandilar.

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev

O'ZBEKISTON PREZIDENTI OSTONAGA KELDI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Qozog'iston Respublikasi Prezidenti Qosim-Jomart Toqayevning taklifi binoan amaliy tashrif bilan Ostona shahriga keldi.

Aeroporda davlatlarning rahbarini Qozog'iston Bosh vaziri Alixon Smailov kutib oldi.

Bugun mamlakatimiz yetakchisi Turkiy davlatlar tashkiloti Davlat rahbarlari kengashining navbatdagi yig'ilishiha ishtirot etadi.

O'ZA.

TARAQQIYOT VA FAROVONLIK YO'LIDAGI MUSHTARAK QADAMLAR

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 2-3-noyabr kunlari Ostona shahrida bo'lib o'tadigan Turkiy davlatlar tashkiloti Davlat rahbarlari kengashining yig'ilishiha ishtirot etadi.

Biz va jahon

Ozbarjon, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya va O'zbekiston ushbu tashkilotning a'zolari, Vengriya va Turkmaniston kuzatuvchi davlat maqomiga ega.

Davlat rahbarlari kengashi TDTning oly organi bo'lib, o'z faoliyatini tashkilotga a'zo davlatlar rahbarlaringin mutazam uchrashuvlari shaklida amalga oshiradi. Tashkilot dolzarb xalqaro muammolarni hal

qilishda hamkorlik masalalarini ko'rib chiqadi, aloqalarning ustuvor yo'nalishlarini belgilaydi. Yig'ilish yilda bir marotoba o'tkaziladi.

2022-2023-yillarda O'zbekiston tuzilmaga raislik qildi. Raislik yili 2022-yil 11-noyabrda Samargandda bo'lib o'tgan TDT sammiti bilan ochilgandi. Ekspertlar va TDT a'zolarining fikriga ko'ra, tarixiy sammit natijalari tashkilotni rivojlantirishda yangi bosqichni boshlab berdi:

jumladan, savdo va bojxonalar tartibotlarini soddalashtirish, shuningdek, investitsiya jamg'armasini yaratish to'grisidagi muhim shartnomalar imzolandi.

Davlatimiz rahbari mazkur sammitda so'zga chiqib, O'zbekiston ham o'z raisligi davrida "Turkiy dunyo nigoji — 2040" konsepsiysiga hamda qabul qilinayotgan "Turkiy davlatlar tashkilotining besh yillik strategiyasi"ni samarali amalga oshirish, 170 milliondan ortiq aholi yashaydigan ukan mintaqani o'z ichiga olgan tashkilot nufuzini yanada mustahkamlash va eng asosiyasi — tarixi, tili va madaniyati mustashrak bo'lgan qardosh xalqlar va davlatlar o'tasidagi hamkorlikni

O'zbekiston — kelajagi buguk davlat

(Davomi 2-betda).

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Matbuot xizmati suratlari.

O'ZBEKISTON – FRANSIYA: QAT'IV ISHONCH VA AZALIY DO'STLIKKA ASOSLANGAN MUNOSABATLAR STRATEGIK SHERIKLIK DARAJASIDA DAVOM ETADI

(Davomi. Boshlanishi 1-betda).

Davlatimiz rahbari o's nutqida yetakchilar kelgusida savdo hajmlarini keskin oshirish, Fransiya kompaniyalarining investitsiyaviy faoliyatini faollashtirish masalalariga har tomonloma ko'maklashishga kelishib oлanlarini qayd etdi.

Bunda qo'shma loyihalarni moliyalashirishning yangi mexanizmlari joriy qilinadi, biznes uchun yanada qulay sharoflar yaratiladi va ishlimalronlik tashabbuslariga har tomonloma ko'maklashiladi.

Bugungi kunda energetika, tog'-kon sanoati, suv ta'minoti, transport, qishloq xo'jaligi, bank-moliya va boshqa sohalardagi hamkorlikda katta natijalarga erishilmogda.

Fransiyaning ishlimalron doiralar bilan samarali va oqchiq muloopotni kengaytirish uchun yangi sermashus platformalarni yaratishga tayorlik bildirildi.

Shu ma'noda, mamlakatimiz yetakchisi O'zbekiston — Fransiya savdo palatasini tashkil etish bo'yicha forum doirasida enishlarni oлishishni olqishadi. Bunday tashqari, Toshkent shahrida "Business France" agentligining ofisini oshish rejalari qo'llab-quvvatlandi.

Fransiya hukumati, yetakchi kompaniyalarini va moliya institutlari O'zbekistondagi ishlottalar dasturini faol qo'llab-quvvatlashda davom etirishishidan manfaatdorliki bildirildi.

Bir narsani aniq aytilish mumkin — ishlottalarimiz orgaga qaytmash tus oldi. Bizning bosh ustuvor maqsadimiz — kuchli fuqarolik jamiyatni institutlari, zamonaviy infiltratizmiga va qudratli sanotaqta ega bo'lgan demokratik davlatni qurishdir, — dedi davlatimiz rahbari so'zing yakunida.

Fransiya Prezidenti Emmanuel Makron ham biznes forumi istirokhchilariga murojaat qildi. U Prezident Shakhat Mirziyoyev tomonidan amalga oshirilayotgan ishlotturni to'liq qo'llab-quvvatlab, ushu siyosat tufayli ikki tomonloma investitsiyaviy hamkorlik uchun katta imkoniyatlar ochilganini qayd etdi. Ozaro manfaati sherrikilda mavjud ulkan salohiyatni yanada faol ishga solishga chiqardi, bundan mamlakatlarimiz iqtisodiyotlari va xalqlari manfaat topishiga ishlardan bildirdi.

Biznes forumi yakunida energetika, metallurgiya, suv ta'minoti, qishloq xo'jaligi, transport va boshqa muhim sohalarda erishilish kerishuvlar bo'yicha salmoqli huqijatlar to'plami imzolandi.

O'zbekiston — Fransiya biznes forumi doirasida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shakhat Mirziyoyev "Orano" kompaniyasi raisi Klod Imoven, "EDF" kompaniyasi raisi va bosh direktori Lyuk Remon hamda "Semmaris" kompaniyasi raisi Stefan Layani, "Meridiane" kompaniyasi raisi Tyerri Do, "Lactalis" kompaniyasi raisi Emmanuel Benye, "Boehringer Ingelheim" kompaniyasi raisi Kristian Viesen va Fransiya taraqqiyot agentligi rahbari Remi Ri bilan uchrashuv o'tkazdi.

Mamlakatimiz "yashil" energetikadek muhim sohadra strategik hamkorlikni rivojantirishga tayor ekani ta'kidlandi. Bu borada "EDF", "Veltalit" va "Total Energies" kompaniyalarini bilan yirik loyihalar boshlangan.

Kooperatsiyaning yana bir muhim yo'naliшti sifatida strategik xomaslyho resurslarini chucher qayta ishlash va il'or texnologiyalar asosida sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish qayd etidi. Bu sohada "Orano" kompaniyasi bilan sherikkilni kengaytirish rejalar bo'rliki ta'kidlandi.

Suv resurslaridan samarali foydalanish va zamonaviy infiltratizmida barpo etish muhim ustuvor yo'naliшti sifatida ko'sratib o'tdi. "SUEZ", "Eiffage" va "Veolia" kompaniyalarini bilan birligida yurtimiz suv ta'minoti va isitish tizimlarini modernizatsiya qilish bo'yicha katta

ishlar olib borilayotgani ta'kidlandi. Navbatdagi muhim yo'naliшti sifatida qishloq xo'jaligida raqobatbardoshlikni oshirish va oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga katta e'tibor qaratildi.

Shu munosabat bilan mamlakatimiz huddularida zamonaliv agrologistika majmuvalarini qurish bo'yicha Fransiya tonomi bilan faol hamkorlik qilinishi qol'labbuvvatlandi.

O'zbekiston Prezidenti Shakhat Mirziyoyev va Fransiya Prezidenti Emmanuel Makron mamlakatimiz madaniy meroziga bagishlangan ko'rgazma bilan tanishildi.

Unda mamlakatimizning 7 ta muzeyidan eksponatlar jamlangan. Xalqimizning qadimiy tarixi va boy madaniyati haqidagi tasavvur beruvchi bu nodir ashisholar xronologik ekskursiya tarzida joylashtirilgan.

Ma'lumki, yurtimiz hududi transkontinental alopalar rivojanishiga bilan savdo, fan, ta'lim, madaniyat va me'morilik markaziga aylangan. Qadimiy yodgorliklarda ko'plab madaniyatlari — turkiy, forsiy, yunon-baqtriya, arab, hind, xitoy va boshqa xalqlar qadrivalarining izlari bor. Qiziqari namoyish tomoshabinga eksponatlarining nafisligini, madaniy tarixi ahamiyatini tushunishga yordam beradi hamda mamlakatimiz bo'ylab sayohat qilish istagini uyg'otadi.

Ko'rgazma 3 ta bo'limdan iborat. Birinci bo'limda qadimgidagi davlatlardi, madaniyatini bo'lib, amalga oshirilayotgan ishlotturni yozilgan. Yerdagi qiziqari namoyish tomoshabinga eksponatlarining nafisligini, madaniy tarixi ahamiyatini tushunishga yordam beradi hamda mamlakatimiz bo'ylab sayohat qilish istagini uyg'otadi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim Renaissance va temuriyalar davrida Markazi Osiyoda islam dinining tarqalishi, madaniyat va ilm-fan rivojanishini haqida. Bu yerda mehmomon Muhammad Muso al-Xorazmli, Abu Ali ibn Sino, Abu Rayhon Beruniy, Imom Buxoriy, Mirzo Ulug'bek va Alisher Navoiy kabi ulug' allomalarining qo'lyozmalarini bilan tanishishi mumkin. Bu bo'lim buyuk hukmdor Amir Temur simosiy atrofida tashkil etilgan bo'lib, unda o'sha davrga oid bezak buyumlari va Fransiya qirolling Sohibqirongga yo'llagan muktobi taqdimgi etilgan.

Ko'rgazma Fransiya Prezidenti va delegatsiyasi a'zolardida katta taassurot qoldirdi. Shundan so'ng Shakhat Mirziyoyev va Emmanuel Makron Fransuz alyansining Samargand shahridagi filialiga tashrif buyurdi.

Fransuz tili va madaniyatini targ'ib qilishga ko'maklashuvchi ushu nohukumat notijorat tashkilot 1883-yilda Parij shahrida Jyul Vern va Lui Paster kabi o'z davrinining atoqli shaxslari tashabbusi bilan tuzilgan. Bugungi kunda Fransuz alyansining 800 dan ziyyod filiallari dunyoning 137 ta mamlakatida

yaqinlashtirish va xalqlarimiz o'tasidagi do'stlikni mustahkamlashga qat'iy intilish belgisi sifatida Samarganddagi Kongress markazi bog'ida daraxt ekdlar.

O'zbekiston Prezidenti Shakhat Mirziyoyev va Fransiya Prezidenti Emmanuel Makron mamlakatimiz madaniy meroziga bagishlangan ko'rgazma bilan tanishildi.

Unda mamlakatimizning 7 ta muzeyidan eksponatlar jamlangan. Xalqimizning qadimiy tarixi va boy madaniyati haqidagi tasavvur beruvchi bu nodir ashisholar xronologik ekskursiya tarzida joylashtirilgan.

Ma'lumki, yurtimiz hududi transkontinental alopalar rivojanishiga bilan savdo, fan, ta'lim, madaniyat va me'morilik markaziga aylangan. Qadimiy yodgorliklarda ko'plab madaniyatlari — turkiy, forsiy, yunon-baqtriya, arab, hind, xitoy va boshqa xalqlar qadrivalarining izlari bor. Qiziqari namoyish tomoshabinga eksponatlarining nafisligini, madaniy tarixi ahamiyatini tushunishga yordam beradi hamda mamlakatimiz bo'ylab sayohat qilish istagini uyg'otadi.

Fransiya Respublikasi Prezidenti Emmanuel Makron mamlakatimizga rasmiy tashrifi doirasida Luvr museyida tashkil etilgan "O'zbekiston vohalarining mojizalari. Karvon yo'llari chorrahasida" ko'rgazmasi katta voqeja bo'lgan edi. Unda temuriyalar meroziga alohida qo'shgan uchun yangi qo'shgan uchun O'zbekistonning "Shurhat" medali bilan taqdirlangan.

1996-yilda Parisdagi UNESCO qarorgohida "Temuriyalar davrida ilm-fan, madaniyat va maorifning gullab-yashnashi" nomli ko'rgazma bo'lgan. O'tgan yili davlatimiz rivojanishining Fransiyaga tashrifi doirasida Luvr museyida tashkil etilgan "O'zbekiston vohalarining mojizalari. Karvon yo'llari chorrahasida" ko'rgazmasi katta voqeja bo'lgan edi. Unda temuriyalar meroziga alohida qo'shgan uchun yangi qo'shgan uchun O'zbekistonning "Shurhat" medali bilan taqdirlangan.

Fransiya Respublikasi Prezidenti Emmanuel Makron mamlakatimizga rasmiy tashrifi doirasida Luvr museyida tashkil etilgan "O'zbekiston vohalarining mojizalari. Karvon yo'llari chorrahasida" ko'rgazmasi katta voqeja bo'lgan edi. Unda temuriyalar meroziga alohida qo'shgan uchun yangi qo'shgan uchun O'zbekistonning "Shurhat" medali bilan taqdirlangan.

Ma'lumki, Muhammad Tarag'ay Mirzo Ulug'bek Amir Temurning suyukli nababini bo'lgan, Sohibqironning egzu ishlarni davom ettirgan. U ham hukmdor, ham olim sifatida ilm-fan va madaniyatni rivojanishiga, bonyodkorlikka katta e'tibor qaratqan. O'ta asrlardayroq noyob rasadsona barpo etib, osmon jismilari juda aniq o'rgangan.

Mirzo Ulug'bekning "Ziji jadidi Ko'ragoniy" asari dunyo astronomiyasida muhim qo'llanmani hisoblanadi. Uni Yevropa, jumladan, fransiyaliklar ham yaxshi bilishadi.

Xususan, fransuz astronomi Jozef-Nikola Delil faoliyati davromida Mirzo Ulug'bekning asarlari o'rgangan, "Ziji jadidi Ko'ragoniy" asarini lotin tiliga tarjima qildirgan. Delil 1739-yilda buyuk bokobalonimizning astronomiya jadvallari haqida nutq o'slagan.

Mirzo Ulug'bekning "Ziji jadidi Ko'ragoniy" asari dunyo astronomiyasida muhim qo'llanmani hisoblanadi. Uni Yevropa, jumladan, fransiyaliklar ham yaxshi bilishadi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

Uchinchida bo'lim qadimgi va o'ta asrlarda san'at va madaniyatining gullab-yashnashi, yo'llar va karvonlar mavzusi bilan tanishiradi.

faoliyat yuritmoqda.

Alyansning mamlakatimizda birinchiligi 2015-yilda Toshkentda oshilgan edi. Madaniyat va tos hisobida ikki tomonlarning amaliyotlari yanada kengaytirish maqsadida yaqinda Samarqand shahrida yana bir filial tashkil etildi.

Tashrif chog'ida davlat rahbarlari tasmani tantanali ravishida kesdilar va markazni o'chib berdi.

Prezidentlar zamonaliv jihozlangan markazning imkoniyatini bilan tanishildilar. Unda yerdagi qurashuvlari bo'yicha qurashuvlari o'qib o'slagan.

Alyansning Samarqanddagi faoliyati xalqlarimizning yanada yaqinlashtirish, o'zaro do'stlikni mustahkamlashga xizmat qilishiha ishonch bilindir.

Fransiya Respublikasi Prezidenti Emmanuel Makron mamlakatimizda rasmiy tashrifi doirasida Luvr museyida tashkil etilgan "O'zbekiston vohalarining mojizalari. Karvon yo'llari chorrahasida" ko'rgazmasi katta voqeja bo'lgan edi. Unda temuriyalar meroziga alohida qo'shgan uchun yangi qo'shgan uchun O'zbekistonning "Shurhat" medali bilan taqdirlangan.

1996-yilda Parisdagi UNESCO qarorgohida "Temuriyalar davrida ilm-fan, madaniyat va maorifning gullab-yashnashi" nomli ko'rgazma bo'lgan. O'tgan yili davlatimiz rivojanishining Fransiyaga tashrifi doirasida Luvr museyida tashkil etilgan "O'zbekiston vohalarining mojizalari. Karvon yo'llari chorrahasida" ko'rgazmasi katta voqeja bo'lgan edi. Unda temuriyalar meroziga alohida qo'shgan uch

O'ZBEKISTON

- TURKIY DUNYONING FAOL ISHTIROKCHISI

Keyingi yillarda jahon siyosiy doiralarida turkiy davlatlari ijobji o'zgarishlarga, rivojlanish tendensiylariga, shuningdek, o'zaro aloqalar evolyutsiyasining mohiyati va keyingi taraqqiyotiga nisbatan qiziqish ortib bormoqda. Ayniqsa, O'zbekiston, Ozarbayjon, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya a'zo bo'lgan hamda Turkmaniston va Venegriya kuzatuvchi magomida ishtirok etayotgan

Turkiy davlatlarning nufuzi tobora yuksalyapti.

Bugungi kunda ko'plab davlatlarning mintaqaviy tashkilotlar atrofida jam'anishga e'tibor qaratishayotir. Chunki bunday platformalar mamlakatlar o'ttasida o'zaro hamkorlikka mos zammin ta'minlayapti. Shu jihatdan Turkiy davlatlarning tashkiloti yigirma birinchasi asrning pragmatik hamkorligi va dinamik realkligiga muvofiq tarzda rivojlanib borayotgan muhim tuzilmadir.

Qardoshlik rishtalari

Turkiy davlatlarning tashkilotining shakllanish jarayoni uch bosqichidan iborat. 1992-yil chaqirilgan Turkiy tilli mamlakatlar sammiti a'zo davlatlar o'ttasida integratsiyani kuchaytirish yo'lidagi birinchini qadam edi. 2009-yilda Ozarbayjonda o'tkazilgan to'qqizinchisi sammitda Turkiy tilli davlatlarning hamkorlik Kengashini (Turkiy Kengash) tuzish to'g'risida Naxichevan bitimi imzolandi. 2021-yili esa Kengash Turkiy davlatlarning tashkiloti (TDT) debo o'zgartirildi.

Mamlakatimiz tashkilotga 2019-yilda a'zo bo'lib kirgan. 2022-yil 11-noyabrdan Samarcand shahrida bo'lib o'tgan Davlat rahbarlari kengashi TDTning birinchini sammiti bo'lib, unda O'zbekiston tashkilotiga raislikni Turkiyadan qabul qilinadi. Takif va tashhabuslarga boy bo'lgan ushbu tadbirga qiziqish har doimigan ko'ra yuqori bo'ldi. Negaki, Samarcandda bo'lib o'tgan tarixiy sammit yakunlari tashkilot rivojida yangi davrni boshlab berdi. Qator muhim hujjalatlarni jumladan, savdo va bojxonada tartib-taomillarini soddalashtirish hamda investitsiya jamg'armasini tashkil etish to'g'risidagi bitimlar qabul qilindi.

Shu o'rinda ta'kidlab o'tish lozimki, O'zbekiston raisligida o'tayotgan yilda Turkiy davlatlarning tashkilotida muhim amaliyatga molik va keng qarmovli ishlarni amalga oshirildi: ko'p tononlama sheriqlikning barcha yo'nalish va sohalarini qamrab olgan o'ttizdan ortiq yirik tadbirlar o'tkazildi, hamkorlik yanada kengaydi, yangi yuksalish sur'atiga erishdi. Shuningdek, tashkilotni institusional jihatdan istib qilish, "yangi iqtisodiy imkoniyatlar makon"ni yaratish, transport sohasida o'zaro bog'liqligini mustahkamlash va oziq-ovqat xavfsizligi bo'yicha hamkorlikni kuchaytirish masalalari alohida e'tibor qaratildi.

Bugun TDTga a'zo va kuuzatuvchi mamlakatlarda taxminan 173 millionga yaqin aholi yashaydi, bu dunyo aholisining 2 foizidan ko'prog'ini tashkil qiladi. Ushbu mamlakatlar hissasiga sotib olish qobiliyati pariteti bilan hisoblangan

dunyo yalpi ichki mahsulotining 3 foizidan ortig'i to'g'ri yana bir o'ziga xosligi ushbu tuzilmash hamkorlik uchun ko'p qirrali yo'nalishlari mayjudligida. Xususan, Naxichevan bitimining 2-moddasiga binoan tinchlik va xavfsizlikni mustahkamlash, qo'llab-quvvatlash masalalari, shuningdek, siyosiy, savdo-iqtisodiy, huquqni himoya qilish, atrof-muhitni muhofaza etish, madaniy, ilmiy-teknik, harbiy-teknik, ta'lim, energetika, transport, kredit sohalarida samarali mintaqaviy va ikki tomonlarning hamkorlikni rivojlanishini masalalari tashkilotning muhim maqsad hamda vazifalari sirasiga kiradi. O'z navbatida, TDT doirasidagi hamkorlik savdo va investitsiya uchun qulay short-sharoitlar yaratish, bojxona va tranzit tartibini yanada soddalashtirish, shuningdek, fan va texnika, ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniy, yoshlar, sport va turizm sohasidagi sheriklikni kengaytirish, turkiy xalqlarning buyuk madaniy va tarixiy merosini ommalashtirishiga qaratilgan.

Ushbu maqsadlarga erishish uchun TDT qoshida 6 ta'zilma — Xalqaro turkiy madaniyat tashkiloti, Turkiy mamlakatlar Parlamenti assambleysi, Xalqaro turkiy akademiya, Turkiy madaniyat va meros fondi, Turkiy savdo-sanoat palatasi, TDTning Vengriyadagi vakolatxonasi faoliyat ko'sratmoqda. Bunday tashkiliy tuzilma TDT oldiga qo'yilgan vazifalarni samarali amalga oshirishga xizmat qiladi.

2021-yil Istanbul sammitida qabul qilingan "Turkiy dunyosi nigohi — 2040" konceptual hujjati doirasida TDT o'zaro investitsiya uchun qulay sharoit yaratishga, bojxona va tranzit jarayonlarini soddalashtirishga, fan, texnologiya, ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniy, yoshlar, sport va turizm sohalarida hamkorlikni rivojlanishiga intilmoqda.

Shunisiga e'tiborli, mohiyatan, TDT qatnashchilari O'zbekistonning azaliv savdo sheriklari hisoblanadi. Tashkilotga a'zolik esa mamlakatimizga ular bilan hamkorlikni yanada kengaytirish uchun

qo'shimcha imkoniyatlar yaratdi. Ishtirokchi mamlakatlar o'ttasidagi aloqalar haqida so'z borar ekan, bu boradagi yutuqlarini O'zbekistonning tashkilot doirasidagi iqtisodiy hamkorligi misolida ko'rib chiqish mumkin.

2022-yilda O'zbekistonning TDT bilan o'zaro tovar aylanmasi hajmi salkam 10 milliard dollarga yetdi. Bu mamlakatimiz tashqi savdosining 22 foizidan ko'prog'ini tashkil etadi. Ushbu ko'sratichini 2016-yildagi mal'umotlar bilan solishtirsak, O'zbekiston TDT mamlakatlar bilan savdo hajmini uch marabota oshirgani yaqoll namoyon bo'ladi. O'zbekiston TDT mamlakatlar bozorlariga to'qimachilik mahsulotlari, elektr energiya, avtomobil butlovchi qismlari, bog'dorchiligi va gora metallurgiya mahsulotlarini eksport qilmoqda. Ayni vaqtida mamlakatimiz metall mahsulotlari, alyuminiy, qurilish materiallari, neft mahsulotlari va don import qiladi.

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ishtirokchi davlatlar o'ttasidagi iqtisodiy hamkorlikka katta e'tibor qaratmoqda. Davlatimiz rahbari mintaqalarning o'ttasida iqtisodiy hamkorlik strategiyasini yaratish, savdo to'siqlarini bartaraf etish, elektron tijoratni kengaytirish va savdo hajmini oshirish tashhabuslari ilgari surdi. Turkiy davlatlarning o'ttasida savdo sohasidagi salohiyatni o'rganish va konstruktiv loyihalar ishtab chiqish maqsadida "Savdo hamkorlik bo'yicha tadqiqot markazi" tashkil etish taklifi ham Prezidentimizning tegishli. Buning amaliy isboti o'laroq Toshkentda TDT qishloq xo'jaligi vazirlarining birinchini uchrashuvni o'tkazildi, uning doirasida o'zaro manfaati munosabatlarning rivojlanishini, jumladan, ilmiy-teknikaviy innovatsiyalarni ilgari surishga kelishib olindi. Shuningdek, qishloq xo'jaligi sohasida hamkorlik bo'yicha ischihi guruhi doirasida beshta qo'mitaga asos solishtirish qaror qilindi.

O'zbekiston uchun TDTda eng ustuvor yo'nalish iqtisodiy munosabatlar sanaladi. Bu infratuzilmalarni yaxshilash

va o'shma loyihalarni ishlab chiqishdek masalalarni kun tartibiga olib chiqadi. Rasmiy Toshkent yondashvi avvalroq qabul qilingan "Turkiy dunyosi nigohi — 2040" maqsadlariga deyarli muvofiq keladi. TDT ushbu hujjat asosida o'z makonida farovon mintaqani yaratishni ko'zda tutgan.

Bu boroda tashkilot doirasida Samarqandda Investitsiya jamg'armasining tashkil etilgani dengqat sazovor. Bunday tashhabuslarning mamlakatlarining sa'y-harakatlarini muvofiglashtirish va sarmoyalari samaradorligini oshirishga yordam berishi, shubhasiz. Shu o'rinda qayd etish joiziki, 2017 — 2022-yillarda davomida TDT ishtirokchi mamlakatlarining O'zbekistonga yotqizgan sarmoyalari miqdori 2,5 milliard AQSH dollaridan oshdi. Mazkur raqamlar mamlakatimizning shavkat Mirziyoyev qayd etganidek, turkiy davlatlarning Yevropa va Osiyoni bog'lash imkoniyati bor. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev qayd etganidek, turkiy davlatlarning investitsiyalari 2017-yildan boshlab 30 foizga oshdi.

Mamlakatimiz uchun yana bir muhim masala — raqami transformatsiya hisoblanadi. Zero, raqamlashtirish har bir davlat rivojining bos mezoniga aylangan. Ushbu mavzuga "Turkiy dunyosi nigohi — 2040" dasturi doirasida alohida o'rinn ajratilgan. Bu boradagi hujjat qayd etilgani. Bunday surʼatda tashkilot qo'shingchi bo'lgan tashkilotlarning tashqilashtirishiga hamda qurilishiga zor urushda. Ayniqsa, sun'iy intellekt ahamiyatini hisobga olsak, taxmin qilish mumkin, texnologik sohadagi hamkorlik ham sanoat, ham shaharlar infratuzilmalari o'chamini bo'yicha kengaybi boraveradi.

O'zbekistonimiz katta ahamiyat berayotgan hamkorlikning yana bir yo'nalishi — bu madaniy va gumanitar aloqalar mustahkamlash. Chunki TDTning ishtirokchi mamlakatlar umumiy ildizlarda ega. Ta'lim va imlyi muassasalar o'ttasidagi hamkorlikni akademik almashtiruvlar va qo'shma madaniy tadbirler o'tkazish orqali kengaytirish imkoniyati yuqori. Shu ma'noda, Toshkent TURKSOY doirasidagi faoliyatni qo'llab-

quvvatlashda davom etadi. Qolaversa, O'zbekiston taklifi bilan 2022-yil Turkiy davlatlarning tashkiloti makonida "Yoshlar tashhabuslari qo'llab-quvvatlash yili" deb e'lon qilingan edi. Uning doirasida Buxoro shahri Turkiy dunyo yoshlar poytaxti maqomiga ega bo'ldi.

TDT makonida xavfsizlik sohasidagi muloqotni mutlaqo yangi darajaga olib chiqishi, shubhasiz. Turkiy davlatlarning tashkiloti faoliyatini yangi sifat bosqichiga ko'tarish, uning nufovini yanada oshirish, hamkorlik salohiyatidan to'liq foydalishan, qabul qilinayotgan qarorlar va kelishuvlar ijrosini ta'minlash eng dolzarb vazifa sanaladi. Tashkilot doirasida juda ko'p tuzilmalar va turli mexanizmlar tashkil etilgan bo'lib, vazirlar darajasida ko'plab yig'ilishlar, boshqa tadbirlar o'tkazib kelinmoqda. Amмо ochiq tan olish kerak, bularni tizimi muvofiglashtirish va natijadorligini ta'minlash borasida hali ancha ish qilinishi lozim. Asosiyasi, tashkilot kelgusida mutlaqo yangi, samarali tizim asosida ishshasi umumiy sa'y-harakatlarini birlashtirish zarur.

Shu maqsadda davlatimiz rahbari TDTning Samarqand sammitida tashkilotda institutsional islohotlar o'tkazishni taklif etdi. Bunda, avvalo, ustuvor yo'nalishlar bo'lgan siyosat va xavfsizlik, savdo va investitsiya, transport, qishloq xo'jaligi, energetika, axborot texnologiyalari, turizm, innovatsiya va ta'lim, tibbiyot, yoshlar va boshqa sohalar bo'yicha vazirlar darajasida alohida qo'mitalar tuzish taklif qilindi. Bunday tashqari, tashkilot Kotibiyatining o'rni va ta'sirini keskin oshirish maqsadida uning yangi tuzilmasi joriy yilning 3-noyabrida Ostondona bo'lib o'tdagidan sammitda tasiqlanishiga ishshon bildirildi.

Muxtasir aytganda, Turkiy davlatlarning tashkiloti turkiy olamni birlashtiruvchi yuqori salohiyatiga ega mintaqaviy tashkilotdir. Uning toba qizobador tuzilmaga ayanib borayotgani ham shundan. Shu nuqtaya nazardan, barcha ishtirokchi davlatlarning jumladan, O'zbekiston TDT doirasidagi hamkorlik jarayonlarini rivojlanishiga va chuqurlashtirishdan manfaatdordir.

Abduvali SOYIBNAZAROV ("Xalq so'zi").

Oliy Majlis Senatida

"YO'L XARITALARI"NING IJROSI TAHILDAN O'TKAZILDI

Parlament yuqori palatasida Oliy Majlis Senatining Koreya Respublikasi Milliy Assambleyasi bilan hamkorlik bo'yicha komissiyasining navbatdagi majlisi bo'lib o'tdi.

Uni Senat Raisi, komissiya raisi T. Norboyeva olib bordi.

Tadbirda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 28-dekabrdagi "O'zbekiston Respublikasi va Koreya Respublikasi o'ttasidagi alohida strategik sheriklik munosabatlari yanada chuqurlashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori bilan tasdiqlangan amaliy harakatlar rejulari ("yo'l xaritalari") ijrosining borishi muhokama qilindi.

Yig'ilishda Koreya Respublikasi bilan oly darajada erishilgan aniq kelishuvlar doirasida qator ishlarni amalga oshirilganligi qayd etidi.

Xususan, joriy yilda Jizzax viloyatida 7 mln. dollarlik "Optik tola ishlab chiqarishni kengaytirish" loyihasi ishga tushirildi. Natijada yiliga 85 ming kilometrik optik tola kabebi muhokama qilindi. Farg'on viloyatida esa 7 mln. dollarlik Kasbii ta'lim markazi to'liq ishga tushirildi. Manzilli ro'yxat asosida 223 nafer ishsiz bo'lgan shaxs, asosan, yoshlar va xotin-qizlar o'qitilmoqda. Xuddi shu kabi loyiha Xorazm viloyatida ham boshlangan.

Shuningdek, Koreya Respublikasi Hukumatni tomonidan "Hududiy tibbiyot muassasalarini tibbiy asbob-uskunalar bilan jihozlash" loyihasiga 74 mln. dollar ajratilishi ma'qillandi. Loyiha doirasida 35 turdagi jami 8 ming 455 ta tibbiy jihoz Koreya Respublikasidan keltirilishi rejalashtirilmoqda.

Qolaversa, Orol dengizi ingirozi oqibatlarini bartaraf etish bo'yicha Qoraqalpog'iston Respublikasida 5,6 mln. dollarlik "Yashil tiklanish" investitsiya loyihasi amalga oshirilayotir. Yashil o'sish global instituti (Koreya)ning O'zbekistondagi vakolatxonasi ochildi. Institut Orolbo'yini mintaqasining yashil tiklanishini moliyalashtirish ishlarni boshladi.

Umuman olganda, O'zbekiston va Koreya Respublikasi o'ttasida siyosiy, savdo-iqtisodiy va madaniy-gumanitar sohalardagi hamkorlik barqaror rivojlanib bormoqda.

Shu bilan birga, tadbir davomida "yo'l xaritalari"dagi kechik bilan bajarilayotgan ayrim vazifalarga e'tibor qaratildi va sabablari birma-bir tahsil qilindi. Xususan, "yo'l xaritalari" ijrosiga mas'uliyatizlik bilan yondashgan vazirlik va idoralar rahbarlari mas'uliyatini oshirish, belgilangan vazifalarni o'z vaqtida va sifatli ta'minlash, "yo'l qo'yilgan kamchiqliklarni bartaraf etish yuzasidan aniq takliflar berildi hamda muddatlar belgilandi.

Majlis yakunida bildirilgan fikr-mulohazalar va takliflar asosida komissiyaning tegishli qarori qabul qilindi.

"Xalq so'zi".

IZCHIL TASHQI IQTISODIY MULOQOT — RIVOJLANISH KAFOLATI

Har bir mamlakat taraqqiyoti undagi barqarorlik, do'stilik, millatlararo tovuvlik, diniy bag'rikenglik va yaxshi qo'shnichilik muhitining saqanishiga uzyvi bog'liq.

Shu paytg'a qadar 137 ta davlat bilan diplomatik aloqalar o'rnatgan mamlakatimiz tashqi siyosiy va iqtisodiy munosabatlarning to'la huquqli a'zosi sifatida xorijiy sheriklari bilan o'zaro manfaatlari hamkorlikning shartnomaviy-huquqiy bazasini shakllantirdi va uni o'zaro manfaatlari sohalarda rivojlanirmoqda.

Aks sado

Keyingi yillarda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevning tashhabusi va yuqori saviyadagi muzokaralarda faoliyi tufayli "Dunya o'chiqlik siyosati"ga sodiq qolayotgan

tomonidan Markaziy Osiyo mintaqasiga investitsiya kiritishda O'zbekistondagi ijobji islohotlar muhim o'rinn tutayotganiga alohida e'tibor qaratilib, mamlakatimizdagi islohotlarning yangi bosqichga chiqqani, bu esa Fransianing mintaqaga kirditigan investitsiyalarini qo'llab-quvvatlashda juda muhim o'rinn tutishi qayd etildi.

Kuni kecha yurtimizga tashrif buyurgan Fransiya Prezidenti Emmanuel Macron ham Prezident Shavkat Mirziyoyevning iqtisodiy siyosati tufayli ikki mamlakat

ta'kidlash kerak, bularning

barchasi Prezidentimizning iqtisodiy diplomatiya bo'yicha strategiyasi samarasidir. Zero, O'zbekiston tomonidan xalqaro maydonda ilgari surʼatqizgan tashhabuslar va sa'y-harakatlar tashqi aloqalar geografiyasining kengayishiga, qolaversa, mamlakat iqtisodiy diplomatiyasining kuchayishiga xizmat qilmoqda.

Darhaqiqat, bugun O'zbekiston an'naviy hamkorlarimiz bilan

BIR DARYODAN SUV ICHGAN ELLARMIZ

Mintaqamiz xalqlarini ming yillik qardoshlik va yaxshi qo'shinchilik rishtalar bog'lab turadi. Buzni tarix, din, umumiy madaniyat va an'analar birlashtiradi.

Shu ma'noda, tarixchi sifatida qirg'iz va o'zbek xalqlari o'tasidagi munosabatlarni o'ganish taqdirimga yozilganidan minnadtormon. Gap shundaki, bu mavzuni 35 yil muqaddam tanqli o'zbek olimi, tarix fanlari doktori, professor Hamid

Abadiy do'stlik

Qo'qon xonligi va undan keyingi rus mustamlakachilik davrida qirg'iz va o'zbek yonna-yon turib, Farg'onan vodiyisidagi kanallarni qazish va sug'orish inshotlarini barpo etishda qatnashdi. Ular tabiiy ofatlarida — ko'klangi toshqinlar yoki zilzilar paytda ham, chorva mollar ni nobud bo'lib, ko'chmanchilar o'charchilikka yuz tutganda ham hamisha bir-biri bilan baqamti bo'lgan, yordam qo'llini cho'zgan. Masalan, 1902-yil 3-dekabr kuni Andijona kuchli zilzila yuz berib, shahar vayronagarchilikka yuz tutadi. Bu yer osti silkinishda Andijon shahrida 1 mingdan ziyod, atrofdagi 158 ta qishloqda 3 ming 342 kishi nobud bo'lgan.

O'sha paytdagi ma'lumotlarga ko'ra, 30 ming uy yaroqsiz ahvola kelgan. "Turkestanskiye vedomosti" gazetasida shunday paytda qo'shni qirg'iz xalqi birinchilar qatorida yordam qo'llini cho'zgani, uy-joyidan ayligara va jab ko'rgan aholiga zilzilaning ertasigaygoq 40 ming dona non yetkazib berilgani haqida yozilgan edi. Gazetada, shuningdek, yaqin atrofdagi qishloqlar aholisi zdulik bilan bo'z uylar yig'ib, jabrlanganchaga yetkazgani haqida ham xabar beriladi.

1910-yilning 22-dekabrida esa qirg'izlar istiqomat qilgan Pishpek vodiyisining Ch'onkemin huddidasi ham xuddi shunday kuchi zilzila sodir bo'lgan. Katta talafotga sababchi bu tabibiy ofatda qirg'izlarga birinchilardan yordamni o'zbek xalqi ko'sratgani tarixiy manbalarda saqlanib qolgan.

Ikki qo'shni xalq o'tasidagi qondoshlik, ahillik shoir va hofizlarning yaqin munosabatida ham ko'rindan. Shu paytga atoqli qirg'iz oqini To'qtog'ul Sotilganov bilan o'zbek xalqining mashhur hofizi Mulla To'ychi Toshmuhamedov o'tasidagi uchrashuv, ikkivonin jidoy raqobati xalq orasida afsonaga aylangan. San'atkorlarning bunday iliq munosabatlari haqidagi hikoyalar ham bir maqolaga sig'maydi.

Ikki xalq o'tasidagi aloqalar sovet hokimiyatini davrida ham mustahkam bo'lgan. Abdiqodir O'rzbekov va Yo'l'dosh Oxumboboyev, Usmon Yusupov va Ishoq Razzoqov o'tasidagi do'stona munosabatlari haqida qo'shan hissasi uchun

mumkin. Qirg'iziston Kompartiyasi Markaziyo qo'mitasining birinchi kotibi Ishoq Razzoqov O'zbekistonda rahbar sifatida tarbiyalangan, so'ngra Usmon Yusupov taklifi bilan Qirg'izistoniga yuborilgan. Yana bir ibratli voqe'a, 1985-yilda — qayta qurish davrida, Moskva O'zbekistonga tuhmat toshlarini yoz'diriganida qirg'izning buyuk farzandi, dunyoga mashhur adib Chingiz Aytmatov o'z maqolasi bilan o'zbek xalqini himoya qilib chiqqan edi.

O'zbekistonning bugungi rahbari ham qirg'iz xalqiga samimiy munosabati bilan mashhur. Prezident Shavkat Mirziyoyev qisqa vaqt ichida o'zini haqiqiy yetakchi sifatida ko'rsatdi, O'zbekistonda tub islohotlarni amalga oshirib, taraqqiyotga keng yo'li o'chdi. Ayni chog'da u o'zbeklar bilan asrlar davomida yonna-yon yashab kelayotgan qirg'iz xalqiga alohida hurmat-etimotini amalda tasdiqladi.

Buni quydagi misollardan ham bilsa bo'ladi.

Birinchidan, O'zbekiston rahbari tashabbusi bilan Jizzax viloyatidagi Manas qishlog'i 45 kun ichida obod etilib, butunlay yangi shaharchaga aylandi. Bu bilan u nafaqt qirg'izlar istiqomat qildigan qishloqqa, balki xalqimiz muqaddas tutgan "Manas" dostoniga ham o'z hummatini bildirdi.

Ikkinchidan, O'zbekiston yetakchisining qirg'iz an'analariga, jumladan, she'riyatiga muhabbatni ikki davlat rahbarlarining 2017-yilda Bishkekda bo'lib o'tgan uchrashuvda yaqqol namoyon bo'ldi. Ushbu uchrashuvda qirg'izistonlik yosh iste'dodli shoir Idris Aytboyeva do'stlikni madh etishga qo'shan hissasi uchun

Ziyoyev taklif etib, ilmiy rahbarlik qilgan, meni Toshkentdagi Markaziy davlat arxiviga olib kelib, ikki xalq o'tasidagi munosabatlarga oid ko'plab ma'lumotlar bilan tanishitgarni edi.

Shu o'rinda aytilish joizki, ustozimning qirg'iz xalqiga mehri bo'lakcha edi. Buning sabablariidan biri — Ikkinchidan urushida og'ir yaralangan professor Hamid Ziyoyevni Qoraqirg'iz avtonom viloyati revkomni boshlig'i Imanali Aydarbekovning qizi Rafa Aydarbekova davolab, o'lindan saqlab qolgani.

zamonaviy avtomobil va uch xonalni kvartira sovg'a qilindi.

Uchinchidan, qirg'izlarni dunyoga tarannum etgan buyuk yozuvchisi Chingiz Aytmatovning 90 yillik yubileyi 2018-yilda davlat rahbari qarori asosida O'zbekistonda katta shodiyona bilan nishonlandi. Ayrim shahrvorlari yozuvchining 90 yilligi o'z Vatanidan ko'ra, O'zbekistonda kengroq nishonlanganini e'tirof etdi. O'sha yili Toshkentning bosh ko'chalaridan biriga Chingiz Aytmatov nomi berildi, haykal o'rnatildi.

To'rtinchidan, ko'p yillardan buyon babs-munozaraga sabab bo'lib kelayotgan ikki davlat o'tasidagi chegaralarni aniqlashtirishdek murakkab va yechimi oy'gir muammoni hal etishda ham Shavkat Mirziyoyevning o'rni alohida. Ayni paytda chegara masalasi hal qilingan, ikki davlat o'tasida tinch-totuv hayot, o'zaro bordi-keldi bir maromad davom etiyati.

Beshinchidan, kamina ham bevosita Shavkat Miromonovich ko'magida Toshkent shahridagi Markaziy davlat arxivida ishslash imkoniga ega bo'ldim. Bungacha O'zbekiston Respublikasi Markaziy davlat arxivida Qirg'iziston tarixiga o'dir arxiv hujjatlar yo'qligi, shuning uchun ruxsat berilmasligi haqida javob oлган edik. Shavkat Mirziyoyev Prezident etib, saylanganidan keyin Qirg'izistonga ilk rasmiy tashrifni chog'ida bu masala muhokama qilindi va ikki davlat tashqi ishlari vazirlariga topshiriq berildi.

Axri rahbariyati bizdan har doim o'z yordamini ayamadi. Biroq arxiv hujjatlarini olish juda qizmat quradi. Fursatdan foydalanih, qirg'iz tarixchilarining arxiv hujjatlar arzon yoki bepul taqdim etilishi borasidagi itimosini bildirmoqchiman.

Umuman, yugorida keltirib o'tilgan misollari O'zbekiston Prezidentining qirg'iz xalqiga bo'lgan mehrining bir parchasi, xolos. Yon qo'shni — jon qo'shni, qardosh mamiyat rahbarining bu mehrini doim qadrhaymiz.

Kiyas MOLDOKASIMOV, "Meros" fondi raisi, tarix fanlari nomzodi, Qirg'iz Respublikasida xizmat ko'sratgan madaniyat xodimi.

XOTIN-QIZLARNING VAKILLIK ORGANLARIIDAGI O'RNI KENGAYADI

Xotin-qizlarning ola va jamiatdagagi o'rni yanada mustahkamlash, ularning huquq va manfaatlarini kafolatlash, ijtimoiy-siyosiy hayotdagi faoliyigini oshirish davlatimiz siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan sanaladi. O'tgan davrda mamlakatimizda qabul qilingan "Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to'g'risida"gi, "Xotin-qizlarning tazyiq va zo'ravonlikdan himoya qilish to'g'risida"gi va boshqa bir qator qonunlar bu borada muhim huquqiy asos bo'lmoqda.

Amalga oshirilayotgan ishlari natijasida bugungi kunda xotin-qizlarning ijtimoiy-huquqiy faoliyoti oshmoqda, ularning davlat boshqaruvidagi ishtiroyiyanada kengaymoqda. Eng muhim, ular barcha sohadagi islohotlarning faol ishtirokisiga aylanib borayot.

Fikrimiz isbotini tashabbuskor va faol ayollardizdan 2 ming nafarga yaqini davlat va jamaot tashkilotlarda rahbarlik lavozimlarida xizmat qilayotgani, xususan, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputatlarining 32 foizi, Senat a'zolari hamda malaihly Kengashlar deputatlarining 25 foizi xotin-qizlarning tashkil etayotgani misolida ham o'rni oshirish.

Shuningdek, yangi tahrirdagi Konstitutsiyamizning 58-moddasida xotin-qizlar va erkaklar teng huquqli ekani belgilab yo'qilgan. "O'zbekiston — 2030" strategiyasida ham gender tenglikni ta'minlash siyosatini davom ettirish, xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy faoliagini oshirish orgali boshqaruv lavozimlaridagi ular ulushini 30 foizga oshirish masalasi o'z aksini topgani yurtimizda xotin-qizlarning tajribat taraqqiyotidagi o'rni naqadar beqiyos ekanligidan dalolat beradi.

Keyingi yillarda bu bo'yicha olib borilgan sa'y-harakatlar natijasida O'zbekiston gender tenglik masalalarini bo'yicha qator xalqaro reytinglarda yuqori pog'onalarga ko'tarildi. Jumladan, Parlamentlararo Ittifoqning 2023-yil 1-yanvarda e'lon qilingan "Siyosatdagi ayollar" jahon reytingida dunyodagi 190 ta milliy parlament o'tasida mamlakatimiz 52-o'rinni band etdi. 2023-yil sentyabrda e'lon qilingan Ochiq gender ma'lumotlar indeksida O'zbekiston 69,7 ball to'plagan holda jahondagi eng yaxshi 20 ta mamlakat orasidan joy oldi.

BMT Barqaror rivojlanish yechimlari tarmog'ining 2023-yilgi oshibotiga ko'ra, 166 ta mamlakat orasida O'zbekiston mavqe 8 pog'ona ga ko'tarilib, 69-o'rinda qayd etildi. Mazkur hafta boshida Oliy Majlis Qonunchilik palatasida ko'rib

chiqilgan hamda qabul qilingan "O'zbekiston Respublikasining Saylov kodeksiga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qonun loyihasi ham yangi tahrirdagi Konstituyatsiyamizda belgilangan normalarni hayotga izchil tatbiq etishga qaratilgani bilan muhim ahamiyatga ega.

Inchunin, bir guruhi deputatlar tomonidan qonunchilik tashabbusu huquqiy asosida ishlash chiqilgan ushbu hujjatga ko'ra, Saylov kodeksining 70 va 91-moddalariga siyosiy partiyalar tomonidan deputatlilikka nomzodlar ko'sratilayotganda ayollar sonining eng kam miqdorini nomzodlar umumiy sonining 30 foizidan 40 foiziga oshirishni nazarda tutuvchi o'zgartirishlar kiritildi.

Agar xorijiy tajribaga to'xtaladigan bo'lساk, Italya saylov qonunchiligidagi ayollar uchun aniq foizi kvotalar mavjud emas. Biroq Italya 2023-yilda siyosiy partiyalar uchun gender kvotasi qonunini kiritdi. Unqa ko'ra, partiylar milliy va Yevropa parlament saylovlarini uchun partiya ro'yxitadicha teng mifordagi erkak va ayol nomzodlarning muqqobil shakli bo'lishini talab qiladi. Bu shuni anglatadiki, har bir erkak nomzod uchun ayol nomzod ko'sratilishi kerak va aksincha.

Shubhasiz, "O'zbekiston Respublikasining Saylov kodeksiga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qonun xotin-qizlarning vakillik organlariidagi hamda ularning jamiyat qonunini kiritdi. Una ko'ra, partiylar milliy va Yevropa parlament saylovlarini uchun partiya ro'yxitadicha teng mifordagi erkak va ayol nomzodlarning muqqobil shakli bo'lishini talab qiladi. Bu shuni anglatadiki, har bir erkak nomzod ko'sratilishi kerak va aksincha.

Nodir ABDUVALIEV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasida deputati.

Irrigatsiya

SUV XO'JALIGI SOHASIDA ALOQALARING MUTLAQO YANGI MUHITI

Joriy yilning 1-2-noyabr kunlari Toshkent shahrida Davlatlararo suv xo'jaligi muvoqiflashtirish komissiyasining 85-yig'ilishi bo'lib o'tdi. Unda Tojikiston, Turkmaniston, Qozog'iston, O'zbekiston delegatsiyalar, komissiyaniyor jurovchisi organlari hisoblangan "Amudaryo" va "Sirdaryo" havzalari suv xo'jaligi birlashmalari, shuningdek, komissiya kobiliyati va Ilmiy-axborot markazi rahbarlar qatnashdi.

Tadbirni Davlatlararo suv xo'jaligi muvoqiflashtirish komissiyasi a'zolari — O'zbekiston Respublikasi suv xo'jaligi vaziri Sh. Hamroyev, Qozog'iston Respublikasi suv resurslari va irrigatsiya vaziri N. Nurjigitov, Tojikiston Respublikasi energetika va suv resurslari vazirining birinchi o'rinosari J. Shoimzoda, Turkmaniston Respublikasi Suv xo'jaligi qo'mitasiga raisi D. Geniyev kirish so'zi bilan ochib berdi.

Xusus, suv xo'jaligi vaziri Sh. Hamroyev joriy il vegetatsiya mavsumini muvaffaqiyatli o'tkazishda qo'shgan hissasi uchun komissiya tarkibiga kiruvchi barcha irojchi tashkilotlar, xususan, "Amudaryo" va "Sirdaryo" havzalari suv xo'jaligi birlashmalari hamda ularning hududiy bo'linmlari, komissiya kobiliyati va Ilmiy-axborot markazi vakilligiga minnatdorlik bildirdi.

Prezidentimiz tashabbusi va Markaziy Osyo davlatlarning amalga oshirishini tashabbarining o'zaro hamkorlikda olib borayotgan do'stona siyosati natijasida suv xo'jaligi sohasida aloqalarning mutlaqo yangi muhit Shaklangani, bu esa samarali mulqot va o'zaro manfaatlarni.

hisobga olishga asoslangan konstruktiv munosabatlar o'rnatish imkonini berayotganligi ta'kidlandi.

Shuningdek, o'zaro sa'y-harakatlar, qo'shni davlatlar bilan do'stona va ishonchli munosabatlar Markaziy Osyo transchegaraviy suv resurslaridan adolatli va oqilona foydalanish uchun mustahkam imkon yaratdi.

Vazir O'zbekiston hukumatining martaqanining barcha respublikalari bilan davlatlararo suv hamkorligi mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha konstruktiv mulqotlarni davom ettirishga tayyorligini ma'lum qilib, Markaziy Osyo davlatlarning sohaga bo'lgan qiziqishlarini yanada kuchaytirdi.

Yig'ilishda mintaqada mavjud suv resurslaridan samarali bo'yla oqilona foydalanish. Orolbo'yи hududida suv va ekologik vaziyatni yaxshilash, 2023-2024-yillarda kuzg'ishki mavsum uchun suv oshib qo'ng'izli haqidagi e'tiroflar tabalablar va tadbirkotilarning sohaga bo'lgan qiziqishlarini yanada kuchaytirdi.

"Yashil makon" umummilliyligi loyihasiga uyg'un tarzda ko'chat ekish marosimi bo'ldi. Tashabbuskor yoshlar bo'lgan qiziqishlarini yanada kuchaytirdi.

Davlatlararo suv xo'jaligini muvoqiflashtirish komissiyasi a'zolari irrigatsiya suv muammollari ilmiy-tadqiqot institutining laboratoriysi, tajriba uchastkasidagi suv tejovchi texnologiyalar, shuningdek, ilmiy ishlarni bilan tanishdi.

Komissiya a'zolari davlatlarning Amudaryo va Sirdaryo havzasi bo'yicha 2023-2024-yillarda kuzg'ishki.

Gazetamiz haqidagi ma'lumotlarni yuklab olish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skener qiling.

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT

2020-yil 25-martda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administrativsiyalar agentligi 0001-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G 1141.32 572 nusxada bosildi. Hajmi — 2 taboq. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxdan.

TELEFONLAR:
Devonxonha 71-259-74-51; ko'bitiyat 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

KUNDALIK HAYOT TARZIMIZGA AYLANISHI SHART BO'LGAN QOIDA

Ma'lumki, korrupsiya jamiyatni ichdan yemiradigan, davlat taraqqiyotiga to'siq bo'ladigan zararli illat. Shu bois barcha taraqqiyat parvarlar qonuchisizlarda unga qarshi murosasiz munosabatni shakllantirishga aihohda urg'u beriladi.